Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU **WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE**

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd **General Certificate of Secondary Education**

124/51

ARLWYO

PAPUR 1

Haen Sylfaenol – Graddau G i C

P.M. DYDD MERCHER, 14 Mehefin 2006

(2 awr)

I'r Arholwr yn unig

CYFANSWM Y MARCIAU	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes digon o le i'ch ateb, cewch barhau â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan ofalu nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Examiner only
Arholwr yn unig

1. Mae'r brawddegau canlynol yn **gywir** neu yn **anghywir**.
Ticiwch (✓) y bocs i ddangos yr ateb cywir. [6]

(i)	Mae darnau rhatach o gig eidion yn gwneud stiwiau blasus.	**Cywir**		**Anghywir**	
(ii)	Gall alergedd i gnau ladd.	**Cywir**		**Anghywir**	
(iii)	Math o grempog yw 'crêpes'.	**Cywir**		**Anghywir**	
(iv)	Gellir storio bwyd a nwyddau glanhau gyda'i gilydd.	**Cywir**		**Anghywir**	
(v)	Gellir defnyddio 'croutons' fel garnais ar gawl.	**Cywir**		**Anghywir**	
(vi)	Dylid storio wyau mewn cegin gynnes.	**Cywir**		**Anghywir**	

2. Rhowch ystyr y termau canlynol: [3]

(a) mise-en-place;

....

(b) sauté;

....

(c) roux.

....

Examiner only
Arholwr yn unig

3. Mae'n rhaid cymryd gofal wrth goginio ag olew poeth.

(a) Rhestrwch **dri** o bwyntiau diogelwch y mae'n rhaid eu hystyried wrth ddefnyddio sosban ffrio ddwfn. [3]

(i) ....

....

(ii) ....

....

(iii) ....

....

(b)

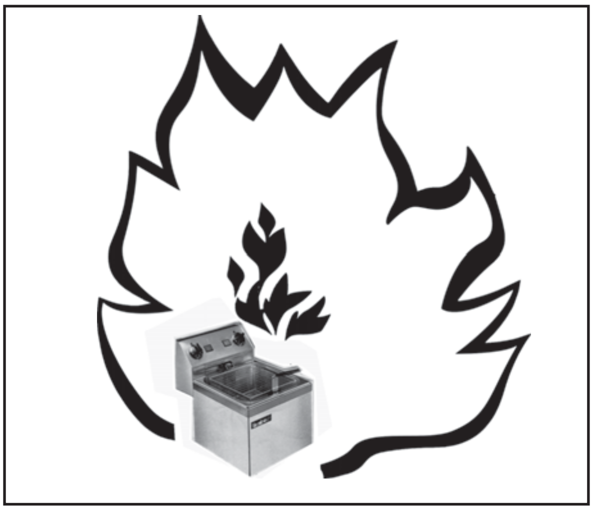

Nodwch **ddwy** ffordd y byddech yn gweithredu pe byddai sosban ffrio ddwfn yn mynd ar dân. [2]

(i) ....

....

(ii) ....

....

(c) Mae gan aelod o frigâd y gegin losg saim poeth ar ei llaw/ei law.
Disgrifiwch sut y byddech yn trin y llosg. [3]

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

4.

(a) Mae hylendid personol yn rhan bwysig o Iechyd a Diogelwch mewn cegin arlwyo. Nodwch **dair** rheol i'w dilyn wrth olchi eich dwylo. [3]

(i) ....

....

(ii) ....

....

(iii) ....

....

(b) Rhowch **ddau** reswm pam mae'n bwysig cadw eich dwylo yn lân wrth drin bwyd. [2]

(i) ....

....

(ii) ....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

5. Gall peryglon *(hazards)* mewn cegin arlwyo achosi damweiniau.
Cwblhewch y siart canlynol, gan nodi'r ffordd gywir i weithredu er mwyn atal damwain. [4]

PERYGL	FFORDD GYWIR I WEITHREDU
(i) Llawr gwlyb.	....
(ii) Fflecs wedi difrodi *(damaged)* neu wedi treulio *(worn)* ar gymysgydd bwyd trydan.	....
(iii) Camddefnyddio offer.	....
(iv) Bocsys neu gartonau wedi'u gadael ar y llawr.	....

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

6. Mae rheoli cyfrannau *(portion control)* yn bwysig iawn mewn arlwyo.

(a) Sut gallech reoli cyfrannau o'r bwydydd canlynol mewn cegin ysgol? [3]

BWYD	**DULL RHEOLI CYFRANNAU**
(i) Lasagne	....
(ii) Tatws stwnsh	....
(iii) Sawsiau a chawl	....

(b) Nodwch **dair** mantais *(benefit)* i'r arlwywr *(caterer)* o reoli cyfrannau yn gywir. [3]

(i) ....

....

(ii) ....

....

(iii) ....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

7. Mae gan Reolwr Arlwyo Clwb Golff ddiddordeb mewn prynu offer newydd i'r gegin. Eglurwch beth fyddai'r manteision *(benefits)* i'r arlwywr o ddefnyddio'r offer canlynol.

(a) Cwpwrdd oer ar gyfer arddangos bwyd [3]

....

....

....

....

....

....

(b) Peiriant golchi llestri [3]

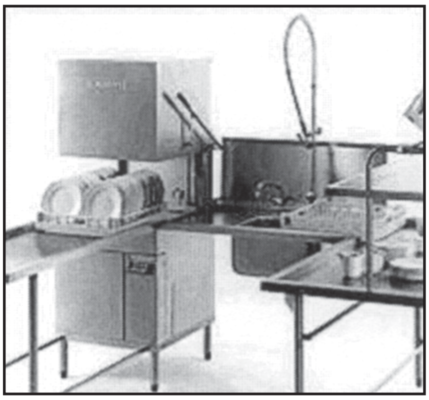

....

....

....

....

....

....

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

(c) Peiriant cymysgu bwyd [3]

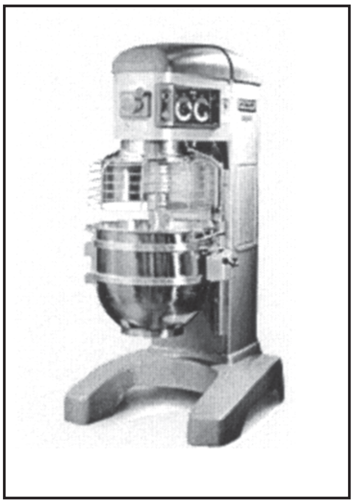

Examiner only
Arholwr yn unig

8.

> Mae gwenwyn bwyd yn newyddion drwg – gall fod yn ddifrifol iawn a gall ladd.

(a) Enwch **ddau** facteria sy'n gallu achosi gwenwyn bwyd. [2]

(i) ....

(ii) ....

(b) Sut y gellir atal achosion o wenwyn bwyd wrth:

(i) paratoi bwyd; [3]

....

....

....

....

....

....

(ii) coginio bwyd? [3]

....

....

....

....

....

....

(c) Mae achos gwenwyn bwyd wedi cael ei olrhain *(traced)* i gaffi lleol. Trafodwch yr effeithiau y gallai'r achos hwn eu cael ar y busnes. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

9. Mae cwmni arlwyo'n bwriadu cynnig gwasanaeth partıon i blant.

(a) Cynlluniwch fwydlen addas yn cynnwys **dwy** saig sawrus *(savoury dish)*, **un** saig felys a diod. [4]

Bwydlen

(i) **Seigiau sawrus**

1. ....

2. ....

(ii) **Saig felys**

....

(iii) **Diod**

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(b) Trafodwch bwyntiau y mae'n rhaid i'r cwmni arlwyo eu hystyried wrth gynllunio bwydlen barti addas. [6]

(c) Disgrifiwch sut y gallai'r arlwywr wneud i'r bwrdd a'r ystafell edrych yn ddeniadol ar gyfer y parti. [3]

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

10. Mae'r Awdurdod Pysgod eisiau cynhyrchu taflen hyrwyddol *(promotional)* ar gyfer cogyddion dan hyfforddiant a gofynnwyd i chi roi'r wybodaeth ganlynol.

(a) Enwch **un** pysgodyn o bob grŵp. [3]

(i) Pysgod gwyn

....

(ii) Pysgod olewog

....

(iii) Pysgod cregyn

....

(b) Enwch **ddau** faetholyn sydd i'w cael mewn pysgod olewog. [2]

(i) ....

(ii) ....

(c) Pa bwyntiau ansawdd y dylid eu hystyried wrth dderbyn ac archwilio cyflenwad o bysgod ffres? [3]

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(ch) Gall pysgod gwyn weithiau fod yn ddi-flas a di-liw.
Trafodwch sut y gallai cogydd ddarparu seigiau diddorol a blasus a fyddai'n apelio at y cwsmer. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

Examiner only
Arholwr yn unig